

Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

► B

RÅDETS ANDET DIREKTIV

af 8. november 1990

om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte livsforsikringsvirksomhed, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den fri udveksling af tejenesteydelser, og om ændring af direktiv 79/267/EØF

(90/619/EØF)

(EFT L 330 af 29.11.1990, s. 50)

Ændret ved:

	nr.	Tidende side	dato
► <u>M1</u> Rådets direktiv 92/96/EØF af 10. november 1992	L 360	1	9.12.1992
► <u>M2</u> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002	L 271	16	9.10.2002

RÅDETS ANDET DIREKTIV

af 8. november 1990

om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte livsforsikringsvirksomhed, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den fri udveksling af tjenesteydelser, og om ændring af direktiv 79/267/EØF

(90/619/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2, og artikel 66,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Det er nødvendigt at udvikle det indre marked for livsforsikring og de andre former for virksomhed, der er omfattet af Rådets første direktiv 79/267/EØF af 5. marts 1979 om samordning af de administrativt og ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af direkte livsforsikringsvirksomhed⁽⁴⁾, i det følgende benævnt »første direktiv«, senest ændret ved akten om Spaniens og Portugals tiltrædelse; for at nå dette mål bør det gøres lettere for forsikringsvirksomheder, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i Fællesskabet, at præstere tjenesteydelser i medlemsstaterne og hermed gøre det muligt for forsikringstagerne at rette henvendelse, ikke blot til forsikringsselskaber, der er etableret i deres eget hjemland, men også til forsikringsselskaber, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i Fællesskabet, og som er etableret i andre medlemsstater;

i henhold til Traktaten er enhver forskelsbehandling i forbindelse med udveksling af tjenesteydelser, som skyldes, at en virksomhed ikke er etableret i den medlemsstat, hvor ydelsen præsteres, forbudt efter overgangsperiodens udløb; dette forbud finder anvendelse på de tjenesteydelser, der præsteres af en hvilken som helst virksomhed inden for Fællesskabet, hvad enten der er tale om en virksomheds vedtægtsmæssige hjemsted, et agentur eller en filial;

af praktiske grunde bør den frie udveksling af tjenesteydelser fastlægges under hensyn dels til forsikringsselskabets etablerede forretningssted, dels til stedet, hvor forpligtelsen består; der bør derfor ligeledes fastsættes en definition af forpligtelsens lokalisering; endvidere må der skelnes mellem virksomhed udøvet gennem et etableret forretningssted og virksomhed udøvet som led i den frie udveksling af tjenesteydelser;

bestemmelserne i første direktiv bør suppleres, særlig for at præcisere tilsynsmyndighedernes beføjelser og tilsynsmidler; endvidere bør der fastsættes særlige bestemmelser for adgang til, udøvelse af og kontrol med virksomhed, der udøves i henhold til reglerne for fri udveksling af tjenesteydelser;

der bør gives de forsikringstagerne, der — fordi de tager initiativet til at tegne en forsikring i et andet land, hvorved de således opnår beskyttelse i henhold til dette andet lands retlige system — ikke har behov for særlig beskyttelse i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, fuld frihed til at udnytte det videst mulige marked for livsforsikring

⁽¹⁾ EFT nr. C 38 af 15. 2. 1989, s. 7, og EFT nr. C 72 af 22. 3. 1990, s. 5.

⁽²⁾ EFT nr. C 175 af 16. 7. 1990, s. 107, og afgørelse af 24. oktober 1990 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽³⁾ EFT nr. C 298 af 27. 11. 1989, s. 2.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 63, af 13. 3. 1979, s. 1.

▼B

og andre former for virksomhed, der er omfattet af første direktiv; på den anden side bør der sikres en tilstrækkelig beskyttelse af de andre forsikringstagere;

pensionskasser må på grund af de forskellige systemers forskelligartede og komplicerede karakter og på grund af deres snævre forbindelse med sociale sikringsordninger underkastes en nærmere undersøgelse; de bør derfor udelukkes fra anvendelsesområdet for dette direktivs særlige bestemmelser vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser; der vil for så vidt angår disse blive udarbejdet et særskilt direktiv;

medlemsstaternes bestemmelser vedrørende tegningen af de i første direktiv omhandlede former for forsikring er fortsat forskellige; friheden til som lovgivning, der skal anvendes på forsikringsaftalen, at vælge en anden lovgivning end lovgivningen i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, kan indrømmes i visse tilfælde efter regler, som tager hensyn til de særlige omstændigheder;

bestemmelserne i første direktiv om overførsel af forsikringsbestand bør udbygges og suppleres med bestemmelser, der specielt vedrører det tilfælde, hvor bestanden af forsikringsaftaler, indgået i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, overføres til en anden virksomhed;

med henblik på at beskytte forsikringstagerne bør medlemsstaterne på det nuværende samordningsstadium indrømmes mulighed for at begrænse samtidig udøvelse af forsikringsvirksomhed i form af fri udveksling af tjenesteydelser og gennem etablering; en sådan begrænsning kan ikke fastsættes for forpligtelser, hvor forsikringstageren ikke har behov for en sådan beskyttelse;

adgangen til fri udveksling af tjenesteydelser bør underkastes procedurer, som sikrer, at forsikringsvirksomheden overholder såvel bestemmelserne vedrørende finansielle garantier som bestemmelserne vedrørende forsikringsbetingelser og tariffer; disse procedurer kan forenkles, i det omfang aktiviteten, der udøves som led i den fri udveksling af tjenesteydelser, vedrører forsikringstagere, som på grund af karakteren af den forpligtelse, de agter at indgå, ikke har behov for en særlig beskyttelse i den stat, hvor forpligtelsen består;

for livsforsikringsaftaler, der er tegnet som et led i den frie udveksling af tjenesteydelser, bør forsikringstageren have mulighed for at opsige aftalen inden for en periode på mellem 14 og 30 dage;

i henhold til første direktiv må de aktiviteter, der er omfattet af direktiv 73/239/EØF⁽¹⁾, det såkaldt første direktiv om samordning af skadesforsikringsvirksomhed, senest ændret ved direktiv 88/357/EØF⁽²⁾, principielt ikke udøves samtidig med de aktiviteter, der er omfattet af første direktiv om samordning af livsforsikringsvirksomhed; selv om første direktiv om samordning af livsforsikringsvirksomhed har tilladt, at selskaber, der både driver livsforsikringsvirksomhed og skadesforsikringsvirksomhed, fortsat kan bestå, må sådanne selskaber dog ikke i henhold til direktivet oprette agenturer eller filialer med henblik på at drive livsforsikringsvirksomhed; den særlige form for forpligtelser, som forsikringsselskaber påtager sig som led i ordningen med fri udveksling af tjenesteydelser, retfærdiggør, i det mindste i en begrænset periode fra meddelelsen af dette direktiv, at der indføres en vis grad af fleksibilitet over for anvendelsen af ovennævnte princip;

i det foreliggende direktiv er der ingen bestemmelser til hinder for, at selskaber, der både driver livsforsikringsvirksomhed og skadesforsikringsvirksomhed, deles op i to virksomheder, hvoraf den ene driver livsforsikringsvirksomhed og den anden skadesforsikringsvirksomhed, og for at adskillelsen kan gennemføres på de bedst mulige betingelser, bør medlemsstaterne have mulighed for under overholdelse af fællesskabsrettens konkurrencebestemmelser at indføre passende fiskale bestemmelser, navnlig for så vidt angår den merværdi, som adskillelsen måtte føre med sig;

⁽¹⁾ EFT nr. L 228 af 16. 8. 1973, s. 3.

⁽²⁾ EFT nr. L 172 af 4. 7. 1988, s. 1.

▼B

på området fri udveksling af tjenesteydelser er det vigtigt at etablere et særligt samarbejde mellem de kompetente tilsynsmyndigheder i medlemsstaterne og mellem disse myndigheder og Kommissionen; der bør endvidere indføres en sanktionsordning, der kan anvendes, når en virksomhed, der præsterer tjenesteydelser, ikke overholder bestemmelserne i den medlemsstat, hvor tjenesteydelserne præsteres;

de tekniske reserver inklusive de matematiske reserver bør underlægges regler og tilsyn i den medlemsstat, hvor tjenesteydelserne præsteres, når disse tjenesteydelser vedrører forpligtelser, for hvilke den pågældende stat vil yde forsikringstageren særlig beskyttelse; derimod er de tekniske reserver inklusive de matematiske reserver fortsat underlagt regler og tilsyn i den medlemsstat, hvor forsikringsvirksomheden er etableret, når der ikke er reelt behov for en sådan beskyttelse af forsikringstageren;

en række medlemsstater pålægger ikke livsforsikringer eller andre former for virksomhed, der er omfattet af første direktiv, nogen form for indirekte skat, medens andre medlemsstater pålægger sådanne forsikringer særlige skatter; i de medlemsstater, hvor sådanne skatter opkræves, varierer deres struktur og procentsats meget; det bør undgås, at de bestående forskelle giver sig udslag i konkurrenceforvridninger mellem medlemsstaterne til skade for bestemte forsikringselskaber; med forbehold af en senere samordning kan anvendelsen af de fiskale bestemmelser i den medlemsstat, hvor forpligtelsen er påtaget, afhjælpe en sådan ulempe, og det tilkommer medlemsstaterne at fastsætte de bestemmelser, der skal sikre opkrævningen af disse skatter;

første direktiv fastsætter udtrykkeligt specifikke regler vedrørende tilladelse til agenturer og filialer af virksomheder, hvis vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende uden for Fællesskabet;

der skal fastsættes en smidig procedure, der gør det muligt at vurdere gensidighed over for tredjelande på et fællesskabsgrundlag; formålet med en sådan procedure er ikke at lukke Fællesskabets finansielle markeder, men, eftersom Fællesskabet ønsker at holde de finansielle markeder åbne for resten af verden, at forøge liberaliseringen af alle finansielle markeder i tredjelande; med henblik herpå fastlægger dette direktiv procedurer for forhandling med tredjelande eller, som en sidste udvej, mulighed for at træffe foranstaltninger, der består i at suspendere nye ansøgninger om tilladelse eller begrænse antallet af nye tilladelser;

i henhold til Traktatens artikel 8 C bør der tages hensyn til omfanget af den indsats, der må gøres af medlemsstater med økonomier på forskellige udviklingstrin; visse medlemsstater bør derfor indrømmes en overgangsordning, der muliggør en gradvis gennemførelse af dette direktivs særlige bestemmelser om fri udveksling af tjenesteydelser;

på grund af forskelle i de nationale lovgivninger er det også passende at give de medlemsstater, der måtte ønske det, en overgangsperiode, hvori de kan tilpasse deres lovgivning til bestemmelserne i dette direktiv for så vidt angår gruppeforsikringsaftaler knyttet til ansættelseskontrakter eller for så vidt angår medvirken af en mægler, for alle bestemmelserne i dette direktiv vedrørende den situation, hvor forsikringstageren selv tager initiativ til at tegne forsikringen som led i ordningen om fri udveksling af tjenesteydelser;

det er især vigtigt at give de medlemsstater, der ønsker det, tilstrækkelig tid til at vedtage passende bestemmelser, der kan sikre forsikringsmæglernes faglige kvalifikationer og uafhængighed; i betragtning af den stadig større rolle, som disse mæglere vil komme til at spille i forbindelse med rådgivning af forsikringstagere, som stilles over for et stadigt større produktudbud, og i forbindelse med gennemførelsen af den frie udveksling af tjenesteydelser, er mæglernes faglige kvalifikationer og uafhængighed en væsentlig faktor med hensyn til beskyttelse af forbrugeren —

▼B

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

Almindelige bestemmelser*Artikel 1*

Dette direktiv har til formål:

- a) at supplere direktiv 79/267/EØF, og
- b) at fastsætte særlige bestemmelser om fri udveksling af tjenesteydelser vedrørende den virksomhed, der er omfattet af ovennævnte direktiv, og som er nærmere angivet under afsnit III i nærværende direktiv.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved

- a) første direktiv: direktiv 79/267/EØF
- b) virksomhed:
  - i afsnit I og II: enhver virksomhed, som har opnået administrativ tilladelse i overensstemmelse med artikel 6 eller artikel 27 i første direktiv
  - i afsnit III og IV: enhver virksomhed, som har opnået administrativ tilladelse i overensstemmelse med artikel 6 i første direktiv
- c) etableret forretningssted:
  - en virksomheds vedtægtsmæssige hjemsted, agentur eller filial, jf. artikel 3
- d) forpligtelse:
  - en forpligtelse i en af de former for forsikring eller virksomhed, der er nævnt i første direktivs artikel 1
- e) den medlemsstat, hvor forpligtelsen består:
  - den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl, eller, hvis forsikringstageren er en juridisk person, den medlemsstat, hvor denne juridiske persons virksomhed, som forsikringsaftalen vedrører, er beliggende
- f) etableringsmedlemsstaten:
  - den medlemsstat, hvor det etablerede forretningssted, der påtager sig forpligtelsen, er beliggende
- g) den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser:
  - den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, når et i en anden medlemsstat etableret forretningssted har påtaget sig forpligtelsen
- h) en modervirksomhed: en modervirksomhed som defineret i artikel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF⁽¹⁾
- i) dattervirksomhed: en dattervirksomhed som defineret i artikel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF; enhver dattervirksomhed af en dattervirksomhed anses også for dattervirksomhed af den modervirksomhed, der står i spidsen for disse virksomheder.

Artikel 3

I første direktiv såvel som i dette direktiv sidestilles en virksomheds permanente tilstedeværelse på en medlemsstats område med et agentur eller en filial, også selv om denne tilstedeværelse ikke har form af en filial eller et agentur, men blot af et kontor, der ledes af virksomhedens eget personale, eller af en uafhængig person, som har en fast bemyndigelse til at handle på virksomhedens vegne i lighed med et agentur.

⁽¹⁾ EFT nr. L 193 af 18. 7. 1983, s. 1.

▼B

AFSNIT II

Supplerende bestemmelser til første direktiv*Artikel 4*

1. Aftaler om tegning af forsikringer af den i første direktiv omhandlede art underkastes lovgivningen i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består. Parterne kan dog, dersom denne stats retsregler giver mulighed herfor, vælge et andet lands lovgivning.

2. Dersom forsikringstageren er en fysisk person, og han har sin sædvanlige bopæl i en anden medlemsstat end den, hvori han er statsborger, kan parterne vælge lovgivningen i den medlemsstat, hvori han er statsborger.

3. Når en stat består af flere territoriale enheder, som hver har sine egne retsregler med hensyn til aftalemæssige forpligtelser, betragtes hver enhed som et land med henblik på at fastlægge den lovgivning, der skal gælde i henhold til dette direktiv.

En medlemsstat, hvor forskellige territoriale enheder har deres egne retsregler med hensyn til aftalemæssige forpligtelser, er ikke forpligtet til at lade bestemmelserne i dette direktiv gælde for konflikter, som måtte opstå mellem disse enheders retsregler.

4. Denne artikel berører ikke anvendelsen af de ufravigelige regler i lovgivningen i domstolslandet, der gælder for forholdet, uanset hvilken lovgivning der gælder for aftalen.

Hvis en medlemsstats nationale lovgivning tillader det, kan de ufravigelige regler i lovgivningen i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, anvendes, såfremt og i det omfang disse regler ifølge dette lands ret skal anvendes uden hensyn til, hvilken stats lovgivning der i øvrigt gælder for aftalen.

5. Med forbehold af stk. 1 til 4 finder medlemsstaternes almindelige internationale privatretlige regler med hensyn til aftalemæssige forpligtelser anvendelse på de af dette direktiv omfattede forsikringsaftaler.

Artikel 5

Følgende indsættes som stk. 3 i artikel 23 i første direktiv:

»3. Hver medlemsstat træffer hensigtsmæssige foranstaltninger med henblik på, at de myndigheder, som skal føre tilsyn med forsikringsvirksomhederne, råder over de nødvendige beføjelser og midler til at føre tilsyn med de på deres område etablerede forsikringsvirksomheders aktiviteter, herunder aktiviteter, der udøves uden for dette område i overensstemmelse med Rådets direktiver vedrørende disse aktiviteter, samt med henblik på disse bestemmelser gennemførelse.

Disse beføjelser og midler skal bl.a. give de kompetente tilsynsmyndigheder mulighed for:

- at skaffe sig indgående viden om virksomhedens situation og samlede aktiviteter, navnlig
  - ved indhentning af oplysninger eller rekvirering af dokumentation vedrørende forsikringsaktiviteten
  - eller ved kontrol på stedet i den pågældende virksomheds forretningslokaler
- at træffe tilstrækkelige og nødvendige foranstaltninger over for virksomheden for at sikre, at virksomhedens aktiviteter er i overensstemmelse med de love og administrative bestemmelser, som virksomheden skal overholde i de forskellige medlemsstater, og især i overensstemmelse med driftsplanen for så vidt denne er forpligtende, såvel som for at undgå eller fjerne uregelmæssigheder, der vil kunne bringe forsikringstagernes interesser i fare
- at sikre gennemførelsen af de af tilsynsmyndighederne krævede foranstaltninger, om nødvendigt gennem tvangsforanstaltninger og i givet fald ved rettens hjælp.

▼B

Medlemsstaterne kan ligeledes fastsætte, at tilsynsmyndighederne skal have mulighed for at indhente alle oplysninger vedrørende forsikringsaftaler, som formidlerne er i besiddelse af.«

Artikel 6

1. Artikel 25 i første direktiv udgår.

▼M1▼B*Artikel 7*

Artikel 22, stk. 2, i første direktiv affattes således:

»2. Den Italienske Republik drager omsorg for, at kravet om, at virksomheder, der er etableret i landet, skal afgive en del af deres tegnede forsikringer til »Istituto nazionale di assicurazioni« bortfalder senest den 20. november 1994.«

Artikel 8

1. Overskriften til afsnit III i første direktiv affattes således:

»AFSNIT III A

Regler for agenturer eller filialer, der er etableret inden for Fællesskabet, og som henhører under virksomheder, hvis vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende uden for Fællesskabet«.

2. Følgende overskrift anføres efter artikel 32 i første samordningsdirektiv:

»AFSNIT III B

Regler for dattervirksomheder af en modervirksomhed, der henhører under et tredjelandets lovgivning, og for en sådan modervirksomheds erhvervelse af kapitalinteresser«.

Artikel 9

I afsnit III B i første direktiv indsættes følgende artikel 32a og 32b:

»Artikel 32a

Medlemsstaternes kompetente myndigheder underretter Kommissionen om

- a) enhver meddelelse af tilladelse til et direkte eller indirekte datterselskab, hvis moderselskab eller moderselskaber henhører under et tredjelandets ret. Kommissionen giver det i artikel 32b, stk. 6, omhandlede udvalg underretning herom
- b) et sådant moderselskabs erhvervelse af kapitalinteresser i et forsikringsselskab i Fællesskabet, som bevirker, at dette bliver dets datterselskab. Kommissionen giver det i artikel 32b, stk. 6, omhandlede udvalg underretning herom.

Når der er meddelt tilladelse til et direkte eller indirekte datterselskab under et eller flere moderselskaber, som hører under et tredjelandets ret, skal koncernens opbygning angives i den anmeldelse, de kompetente myndigheder indgiver til Kommissionen.

Artikel 32b

1. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om alle generelle vanskeligheder, som deres forsikringsselskaber har mødt i forbindelse med etablering eller udøvelse af forsikringsvirksomhed i et tredjeland.
2. Kommissionen udarbejder, første gang senest seks måneder inden den dato, der nævnes i artikel 30, stk. 2, i direktiv 90/619/

▼B

EØF⁽¹⁾ og derefter med jævne mellemrum, en rapport, hvori den ud fra de i stk. 3 og 4 omhandlede kriterier gennemgår behandlingen af EF-forsikringsselskaber i tredjelande med hensyn til disses adgang til etablering og udøvelse af forsikringsvirksomhed samt erhvervelse af kapitalinteresser i forsikringsselskaber i tredjelande. Kommissionen forelægger Rådet disse rapporter, om nødvendigt ledsaget af passende forslag.

3. Hvis Kommissionen enten på grundlag af de i stk. 2 omhandlede rapporter eller på grundlag af andre oplysninger konstaterer, at et tredjeland ikke indrømmer EF-forsikringsselskaber en faktisk adgang til markedet svarende til den, Fællesskabet indrømmer forsikringsselskaber fra dette tredjeland, kan Kommissionen forelægge Rådet forslag til et passende forhandlingsmandat med henblik på at opnå tilsvarende konkurrencevilkår for EF-forsikringsselskaber. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

4. Hvis Kommissionen enten på grundlag af de i stk. 2 omhandlede rapporter eller på grundlag af andre oplysninger konstaterer, at EF-forsikringsselskaber i et tredjeland ikke bliver behandlet på lige fod med de indenlandske forsikringsselskaber og derfor ikke får samme konkurrencevilkår som disse, og at betingelserne for faktisk adgang til markedet ikke er opfyldt, kan den indlede forhandlinger med henblik på at rette op på situationen.

Under de i første afsnit nævnte omstændigheder kan det også på et hvilket som helst tidspunkt, samtidig med at der indledes forhandlinger, efter proceduren i artikel 32b, stk. 6, bestemmes, at medlemsstaternes kompetente myndigheder skal indskrænke eller suspendere deres afgørelse

- om ansøgninger om tilladelse, som er indgivet på tidspunktet for afgørelsen eller senere, og
- om hvorvidt moderselskaber, som hører under det pågældende tredjelands ret, direkte eller indirekte kan erhverve kapitalinteresser.

Varigheden af disse foranstaltninger må ikke overstige tre måneder.

Inden udløbet af denne frist på tre måneder kan Rådet på baggrund af forhandlingsresultaterne med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen beslutte, af de trufne foranstaltninger skal opretholdes.

En sådan indskrænkning eller suspension kan ikke finde anvendelse, når forsikringsselskaber eller datterselskaber, som behørigt er meddelt tilladelse i Fællesskabet, opretter datterselskaber, eller når sådanne selskaber eller datterselskaber erhverver kapitalinteresser i et forsikringsselskab i Fællesskabet.

5. Hvis Kommissionen konstaterer et af de i stk. 3 og 4 nævnte forhold, skal medlemsstaterne efter anmodning fra Kommissionen underrette den om:

- a) enhver ansøgning om meddelelse af tilladelse til et direkte eller indirekte datterselskab, hvis moderselskab eller moderselskaber henhører under det pågældende tredjelands ret
- b) enhver plan om et sådant selskabs erhvervelse af kapitalinteresser i et EF-forsikringsselskab, som bevirker, at dette bliver et datterselskab af førstnævnte selskab.

Disse oplysninger vil ikke længere blive meddelt, når der indgås en aftale med det tredjeland, der er nævnt i stk. 3 eller 4, når de i stk. 4, andet og tredje afsnit, nævnte foranstaltninger ikke længere gælder.

6. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til de pågældende spørgsmåls hastende karakter. Det

▼B

udtaler sig med det flertal, som er fastsat i Traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Under afstemningen i udvalget tildeles de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, som er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag om de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Har Rådet efter udløbet af en frist, som fastsættes i hver enkelt retsakt, der skal vedtages af Rådet i henhold til dette stykke, men som under ingen omstændigheder kan være på over tre måneder regnet fra forslagens forelæggelse for Rådet, ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen, medmindre Rådet med simpelt flertal har udtalt sig mod de nævnte foranstaltninger.

7. Foranstaltninger, der træffes i medfør af denne artikel, skal være i overensstemmelse med Fællesskabets forpligtelser i henhold til internationale — såvel bilaterale som multilaterale — aftaler om adgang til at optage og udøve forsikringsvirksomhed.

(¹) EFT nr. L 330 af 29. 11. 1990, s. 50.«

AFSNIT III

Særlige bestemmelser vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser**▼M1***Artikel 11*

Ethvert selskab, der for første gang i en eller flere medlemsstater agter at udøve sin virksomhed i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, skal forinden give de kompetente myndigheder i hjemlandet meddelelse herom med angivelse af arten af de forpligtelser, det har til hensigt at dække.

Artikel 14

1. De kompetente myndigheder i hjemlandet meddeler inden for en frist på en måned efter den i artikel 11 nævnte meddelelse den eller de medlemsstater, på hvis område selskabet agter at udøve sin virksomhed i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, følgende:

- a) et certifikat, hvori det godtgøres, at selskabet råder over minimums-solvensmargenen beregnet i overensstemmelse med artikel 19 og 20 i direktiv 79/267/EØF
- b) de klasser, inden for hvilke selskabet har ret til at virke
- c) arten af de forpligtelser, som selskabet har til hensigt at dække i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser.

Samtidig underretter de det berørte selskab herom.

2. Hvis de kompetente myndigheder i hjemlandet ikke fremsender de i stk. 1 nævnte oplysninger inden for den fastsatte frist, skal de inden for samme frist underrette selskabet om årsagerne hertil. Afslaget kan gøres til genstand for domstolsprøvelse i hjemlandet.

3. Selskabet kan begynde sin virksomhed på den attesterede dato, hvor det er blevet underrettet om den i stk. 1, første afsnit, omhandlede meddelelse.

▼ B*Artikel 15*▼ M2

1. Hver medlemsstat bestemmer, at en forsikringstager, der tegner en individuel livsforsikring, har en frist på 30 kalenderdage fra det tidspunkt, hvor han fik meddelelse om, at forsikringsaftalen er indgået, til at opsigse aftalen.

▼ B

Forsikringstagerens meddelelse om, at aftalen opsiges, medfører, at han fremover frigøres for alle forpligtelser i henhold til den pågældende aftale.

Betingelserne for opsigelse og de heraf affødte øvrige retsvirkninger bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på forsikringsaftalen, jf. artikel 4, navnlig hvad angår retningslinjerne for, hvorledes forsikringstageren underrettes om, at forsikringsaftalen er indgået.

▼ M1

2. Medlemsstaterne kan undlade at anvende stk. 1 på aftaler, der indgås for seks måneder eller derunder, og på tilfælde, hvor forsikringstageren på grund af sin særlige situation eller de omstændigheder, hvorunder aftalen er indgået, ikke har brug for denne særlige beskyttelse. Medlemsstaterne angiver i deres regler, hvornår stk. 1 ikke finder anvendelse.

Artikel 17

Enhver ændring, som selskabet agter at foretage i de i artikel 11 omhandlede oplysninger, underkastes fremgangsmåden i artikel 11 og 14.

▼ B

AFSNIT IV

Overgangsbestemmelser▼ M1▼ B

Artikel 27

1. For så vidt angår gruppeforsikringsaftaler, der tegnes i henhold til forsikringstagerens arbejdskontrakt eller erhvervsvirksomhed, kan medlemsstaterne indtil den 31. december 1994 begrænse de forpligtelser, for hvilke de er den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, til dem, der er indgået efter artikel 12.

2. Medlemsstaterne kan i indtil tre år efter det i artikel 30, stk. 2, omhandlede tidspunkt bestemme, at forsikringstageren kun i det i artikel 13, stk. 1, første led, omhandlede tilfælde skal anses for at have henvendt sig uopfordret.

AFSNIT V

Afsluttende bestemmelser*Artikel 28*

Kommissionen og medlemsstaternes kompetente myndigheder arbejder snævert sammen for at lette kontrollen med de af første direktiv omfattede former for forsikring og virksomhed i Fællesskabet.

Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om væsentlige problemer i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv, især de problemer, der opstår, dersom en medlemsstat konstaterer en usædvanlig overførsel af de af første direktiv omfattede

▼B

forsikringsaktiviteter fra virksomheder, der er etableret på dens område, til filialer og agenturer, der er beliggende i periferien af dette.

Kommissionen og de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater gennemgår disse problemer så hurtigt som muligt for at finde en hensigtsmæssig løsning.

I givet fald forelægger Kommissionen Rådet passende forslag.

Artikel 29

Kommissionen forelægger med regelmæssige mellemrum og første gang den 20. november 1995 Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om udviklingen på markedet for forsikringsvirksomhed, der udøves i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser.

Artikel 30

Medlemsstaterne ændrer deres nationale bestemmelser i overensstemmelse med dette direktiv inden fireogtyve måneder fra dets meddelelse⁽¹⁾ og underretter straks Kommissionen herom.

De i henhold stk. 1 ændrede bestemmelser skal finde anvendelse inden tredive måneder fra meddelelsen af dette direktiv.

Artikel 31

Efter meddelelsen af dette direktiv drager medlemsstaterne omsorg for, at Kommissionen får tilsendt teksten til de vigtigste love eller administrative bestemmelser, som de vedtager på det af dette direktiv omfattede område.

Artikel 32

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

⁽¹⁾ Dette direktiv er blevet meddelt medlemsstaterne den 20. november 1990.

▼B*BILAG**A. Erklæring, som forsikringstageren skal underskrive i henhold til artikel 13, stk. 1, andet led*

»Jeg erklærer, at jeg ønsker, at (formidlerens navn) giver mig oplysninger om forsikringsaftaler, der tilbydes af virksomheder, der er etableret i andre medlemsstater end (den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl). Jeg er bekendt med, at disse virksomheder er underkastet tilsynsordningen i den medlemsstat, hvor de er etableret, og ikke tilsynsordningen i (den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl).«

B. Erklæring, som forsikringstageren skal underskrive i henhold til artikel 13, stk. 2

»Jeg er bekendt med, at (virksomhedens navn) er etableret i (virksomhedens etableringsmedlemsstat), og jeg er klar over, at tilsynet med denne virksomhed påhviler tilsynsmyndighederne i (virksomhedens etableringsmedlemsstat), og ikke myndighederne i (den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl).«